

Schubert v zajetí klasicismu. Bohužel

Díky vydavatelství Budapešťského hudebního centra (BMC Records) vyšly na 2CD dvacet let staré rozhlasové nahrávky prvních čtyř symfonií Franze Schuberta, jež pro stanici WDR pořídil věhlasný ansámbl Camerata Salzburg pod taktovkou Sándora Végha. Komplet dostal sice lakonický, ale všeríkající název „Végh conducts Schubert“.

Camerata Salzburg je rakouský komorní soubor, založený v roce 1952 jako Camerata Academica Of the Mozarteum Salzburg. Maďarský dirigent Sándor Végh, mimochodem žák Kodályho, stál v čele tohoto ansámblu od roku 1978 až do své smrti v roce 1997. Nahrávky tedy vznikly v jeho úctyhodných 84 letech; zkušená taktovka zároveň houslisty (v roce 1940 založil smyčcový kvartet, kterému se věnoval paralelně po celá činná léta), znalce Mozarta, Beethovena, Brahmsa a samozřejmě Schuberta, je tu znát v každém taktu. Není to ovšem pouze výhoda, ale též slabina...

Samozřejmě, Franz Schubert zemřel příliš mlád, nebylo mu ani 32 let (mimochodem – letos 31.ledna je to 220 let, co se narodil). Takže zůstal ve svých prvních čtyřech symfoniích ještě oběma nohama v živné půdě hudby Haydna, Mozarta a raného Beethovena; vždyť tyto symfonie vznikly v letech 1813 – 1816, kdy bylo autorovi 16 – 19 let! Až později se jeho hudba očividně přehoupala z pozdního klasicismu do raného romantismu. A nebyť jeho příliš předčasné smrti, kdo ví, kam by jeho kompoziční práce dospěla. Schuberta tak začal hudební svět brát vážně až ve 20.století, a to díky Ernestovi Krenkovi; ten totiž poukázal na to, že Schubert s chutí experimentoval a daleko přesáhl i samotný romantismus. Ostatně to dokazuje nedokončená 10.symfonie, již zkompletoval a částečně dopsal v roce 1989 avantgardní italský skladatel Luciano Berio a dal jí titul „Rendering“; jde vskutku více o Schuberta, než o Beria, a přesto kompozice zní navýsost současně!

Sándor Végh a Camerata Salzburg vtiskli Schubertovi podle mého názoru až příliš klasicistní zvuk. 1.symfonie sice nese jasné vlivy Haydna (104.symfonie v první větě) a Beethovenovy 2. a 3.symfonie, 2.symfonie odkazuje k Beethovenovu „Die Geschöpfe des Prometheus“, Třetí opět čerpá z Beethovena, a naplno se všichni vzorové rozezní ve 4.symfonii, zvané „Tragická“, posun k současnějšímu zvuku by přidal těmto dílům na síle a dramatičnosti. Týká se to především 4.symfonie, jež byla premiérována až v roce 1849, tedy 33 let po napsání; zařadila se tak do tehdejšího proudu dramatickou romantikou kypící, vpravdě konceptuální tvorby. Nemohu se zbavit dojmu, že Camerata Salzburg ji pod Véghovou taktovkou hraje příliš odlehčeně, projasněně, a to na úkor vypjatější, tíživější a temnější dramatičnosti. Provedení všech symfonií samozřejmě nepostrádá zpěvnost, barevnost, vzletnost, tanečnost, tedy atributy vděčně přijímané posluchači, zvuk orchestru je dynamicky proměnlivý, ale na můj vkus to působí příliš uhlazeně. K Schubertovi mi to prostě neladí; symfonická hudba není totéž, jako tvorba písňová. Třeba komorní skladby, jež jsem slyšel v minulosti např.na Mezinárodním hudebním festivalu Kutná Hora, měly obrovský dramatický náboj. Ten mi tady do značné míry chybí...

Ovšem pro milovníky klasicistní hudby a raného Beethovena je toto provedení prvních čtyř Schubertových symfonií učiněným rájem!

HHH

Camerata Salzburg, Sándor Végh – dirigent. Text: A, M. Nahráno: květen 1996, Kölner Philharmonia. Vydáno: 2016. TT: CD1 – 58:27, CD2 – 62:25. 2 CD Budapest Music Center Records. BMC CD 201

Jan Hocek, 2017. Feb.